

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXXV. Descriptio temulenti conuiuii ex Diuo Ambrosio Epilogi loco
adiecta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

de ipsis procul eamus; agnoscamus precipitia, nec appropinquemus. hoc maxime securitatis vobis erit occasio, non tantum peccata fugere, verum & quæ videntur media quidem esse; ad peccata verò nos supplantant; quale quod dico, ridere, exhilarari, & iocosa verba, non manifestum quidem peccatum videtur, sed manifestum facile crimen inducit; Nam sapius ex risu turpia nascuntur verba; ex turpibus verbis actiones turpiores. Sapius ex verbis & risu conuitia & contumelie; de conuitio & contumelia, plagæ & vulnera; De vulneribus & plagis, iugulationes & homicidia. Si igitur tibi benè consulturus es, non turpia tantum verba & facta, neque plagas, & vulnera, & homicidia tantum fugias; verum & ipsum intempestiuum risum, extrauagantem hilaritatem, & verba scurrilia, quoniam subsequentiū radix talia esse solent. Quam S. Ioannis Chrysostomi aureolam sententiam, qui animo benè infixam habet, liberiolem in conuiuuii lætitiā, atque hilaritatem captando, vix vnquam labetur.

CAPVT XXXV.

Descriptio Temulenti conuiuui ex Diuo Ambrosio Epilogi loco adiecta.

Colophonem additurus opusculo nostro de Temulentia, filum abrumpere nolui, quin Colophonidis, & superpondii loco, elegantissimam illam Diui Ambrosii Hypotyposin, qua affabre videtur luxum & Temulentiam conuiuuiorum nostrorum depinxisse, hinc, ad calcem subiecissem, & quasi laciniam, solidæ vesti, qua Temulentiam induimus, adsuissem. atque hæc eius verba sunt: *Sedent auro succincti, & Babylonici suffulti lumbos*
bal-

Lib. de Helia & ieiun. cap. 13.

balthéis: aureis torquibus nitent colla; thecis auratis cultros includunt suos, quibus dimicent, cum epulis dimidendis. Assistent pueri coma nitentes, ad hos usus electi, per singularum distincti aetatum vices: Cernas poculorum diuersorum ordines, aciem ordinatum putes; vasa exposita aurea & argentea, pompam arbitreris; Cornu in medio vini plenum, non epularis, sed praeliaris instrumentum buccinae, quod discumbentes ad certamen accendat.

Simile.

Primò minoribus poculis velut velitari pugna praeliditur; Verùm hæc non sobrietatis est species; Sed bibendi est disciplina. Etenim vt Tragædiarum actores, primò sensim vocem excitant, donec viuae vocis aperiant iter, vt postea magnis clamoribus possint personare. Ita illi quoq; in principio, praelusorius se exercent poculis, vt irritent sitim, ne forte restinguant eam, & satiati postea bibere non possint. Ergò vbi res calere cæpit, manus conferrunt maioribus poculis, feruor inardescit; aridus cibus siti exaestuatur, & vbi imminui vasa cæperint, potu merciore reparantur. Certant pocula cum ferculis, & inter moras, sæpè geminantur.

Deinde procedente potu longius, contentiones diuersas, certamina magna, quis bibendo præcellat. nota grauis scilicet, si quis se excuset, si quis temperandum forte vinum putet. Et hæc donec ad mensas perueniatur secundas.

At vbi consummata fuerint epulae, & putes iam esse surgendum, tunc de integro potum instaurant suum. Et cum consummauerint, tunc inchoare se dicunt; tunc deferuntur phiala, tunc maximi crateres, quasi instrumenta bellorum. Ac ne immoderatum hoc arbitreris, mensura proponitur, certatur sub iudice, sub lege decernitur.

Agonothetes illic furor est; stipendium debilitas, victoria præmium culpa; pendet anceps diu belli euentus; furor enim illic est præliaris. Cedunt pincernarum manus vina fundentium, cedunt cocorum manus calida ministrantium, cedunt qui mensuras ipsas bonas super effluentes, diligenti libranti examine, ne quid effundant; non cedunt bibentes. sola illa sunt sine excusatione certamina. In bello si quis se inferiorem viderit, arma conuertit, & meretur veniam; hic si quis calicem conuertat, vrgetur ad potum. In scammate, si quis te manu leuet, exors quidem palmæ, sed immunis iniuriæ es; in conuiuio et si manus quis reuocet à vino, ori eius infunditur. Omnes inebriantur, victores victique omnes; ebrii iacent plerique sopiti. Nec portari eos ad sepulchrum licet, prius, quam qui pascit, de omnibus vindictam viderit, vt vlciscatur dispendium; qui autem damna non sentit, hanc mensæ suæ gloriam putat, si ex ea vulnerati omnes ac saucii, tãquam de arena exeant, spectaculum triste Christianorũ oculis & miserabilis species. Cernas iuuenes terribiles risu hostibus, de conuiuio portari foràs, & indè ad conuiuium reportari, repleti vt vomitu & vrina exhauriant; & exhauriri vt bibant. Si quis verecũdior sit, vt erubescat surgere, cum iam immoderatos potus tenere non possit, anhelare vehementius, sudare, gemere, signis procedere, quod pudet confiteri. Huc vsque S. Ambrosius, ita appositè ad nostri sæculi mores, ac si nunc multo tempore inter temulentos bibones vixisset.

Et hinc libro quarto atq; toti huic opusculo rudem donabimus.

Gg

EPL.